

BOEKBESPREKINGEN

T. Brienens, *Twee in één*, J. H. Kok, Kampen 1978, 45 blz. (Apeldoornse Studies No. 14). f 9,90.

Deze gedrukte voordracht, met als ondertitel 'Hoe God samenkomt met zijn volk (de grondvraag der liturgie)', is uitgegeven in opdracht van de Theologische Hogeschool van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland.

Na een terreinverkenning en probleemaafbakening, waarbij herinnerd wordt aan de actualiteit van vragen betreffende de liturgie (vgl. b.v. studies van Krikke, Wegman, Hoenderdaal, Boendermaker en Deddens) bespreekt de schrijver enkele visies op aard en functie van de liturgie, achtereenvolgens de visie van de liberale, de politieke, de hoogkerkelijke, de rooms-katholieke, de oecumenische en (uitvoeriger) de reformatorische theologie. De titel van het geschrift is een formulering van de gedachte dat in de liturgie het Woord van God en het antwoord van de gemeente elkaar ontmoeten. Toegespitst gaat het dan ook om de zin van 'het spreken van God' en de inhoud van 'het antwoorden van de gemeente'.

Het is een brochure waarin op niet onverdienstelijke wijze enkele hoofdlijnen worden getrokken.

De negentiende eeuw komt eigenlijk alleen ter sprake waar kort Kuypers denkbelden worden geschetst (29-30).

A. C. Honders

Dr. J. Roelink, *Een blinkend spoor. 1879-1979*. Kampen 1979, 192 blz., geb. f 30,—.

Ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van de Vereniging voor Wetenschappelijk Onderwijs op Gereformeerde Grondslag schreef dr. J. Roelink dit boek. Hij was ongetwijfeld degene die het meest in aanmerking kwam, hiertoe te worden uitgenodigd. Voordat hij emeritus-hoogleraar van de V.U. werd was hij o.a. archivaris van haar academische senaat en voorzitter van haar historische commissie. Het gedenkboek van de V.U. uit 1955 stond reeds op zijn naam. Zijn charisma om te kunnen schrijven zowel voor vakman als leek is bekend.

De taak was niet gemakkelijk, gezien de slechte toestand van de V.U.-archieven, het vele materiaal, het gevarieerde lezerspubliek en de gevaren van een oppervlakkige triomfantelijkheid. De auteur heeft een oplossing gezocht door niet te spreken van een "gedenkboek" (hij gebruikt begrippen als "beeld" - in de ondertitel -, en "studie" - blz. 8. -), bescheiden-commentariërend te vertellen en een bewuste keuze te doen, waarbij hij zich verzekerde van de steun van diverse deskundigen. Hij koos enkele centrale lijnen en groepeerde zijn hoofdstukken daaromheen.

Hij tracht speciaal te achterhalen wat verstaan moet worden onder "Gereformeerde beginselen". Het merkwaardige feit doet zich voor dat terwijl deze be-